

Ministry of Education and Science of Ukraine

National University of Food Technologies

**92th
International scientific conference
of young scientist and students**

**"Youth scientific achievements
to the 21st century nutrition
problem solution"**

April, 20–24 2026

Part 3

Kyiv, NUFT, 2026

Міністерство освіти і науки України

Національний університет харчових технологій

92-а
Міжнародна наукова
конференція молодих учених,
аспірантів і студентів

"Наукові здобутки молоді –
вирішенню проблем
харчування людства у ХХІ
столітті"

20–24 квітня 2026 р.

Частина 3

Київ НУХТ 2026

8. Історія виникнення та розвитку Олімпійських ігор та участь України

Надія Юріна, Соколова Наталія

Національний університет фізичного виховання і спорту України Київ, Україна

Вступ. Олімпійські ігри – це найпрестижніші міжнародні змагання, що об'єднують атлетів усієї планети. Їхня історія почалася в Стародавній Греції. У сучасному світі Олімпіада виконує не лише спортивну, а й важливу соціальну та гуманітарну роль.

Матеріали та методи. Методологічну основу дослідження становить комплекс наукових методів: історичний, описовий та аналітичний. Джерельну базу роботи склали фахові наукові праці, офіційні документи міжнародного олімпійського руху та статистичні показники результативності виступів спортсменів.

Результати та обговорення. Перші Олімпійські ігри (776 р. до н. е., Олімпія) мали сакральний характер і проводилися на честь Зевса. У 394 р. н. е. імператор Феодосій I заборонив змагання як язичницьку традицію, несумісну з християнською ідеологією. Відродження олімпізму відбулося лише у 1896 р. в Афінах завдяки ініціативі П'єра де Кубертена.

Українські спортсмени долучились до участі в Олімпійських іграх у складі збірної СРСР з 1952 р. З 1952 до 1992 рр. у змаганнях взяли участь 487 спортсменів України (15,2 % від загального складу союзних збірних), які були представлені у 36 видах спорту (81,9 % олімпійської програми).

Олімпійські нагороди вибороли 280 атлети. Найвищу результативність (100 % призерів) продемонстровано у баскетболі, гандболі, спортивній гімнастиці, дзюдо, футболі та сучасному п'ятиборстві. Українські спортсмени здобули медалі у 28 видах спорту (77,8 % від тих, де брали участь), що підтверджує провідну роль України у структурі олімпійського спорту тогочасного періоду [1, с. 35]. Інтеграція незалежної України у міжнародний олімпійський рух розпочалася у 1992 році.

У період 1996–2004 рр. кількість перемог залишалася стабільно високою, проте з 2008 по 2016 рр. спостерігалася тенденція до поступового зниження золотого доробку. Рекордно низький результат зафіксовано на Іграх у Токіо (2020/2021), де було вибороно лише 1 золоту медаль. Проте вже у Парижі-2024 українські атлети продемонстрували позитивну динаміку, здобувши 3 золоті нагороди. Щодо срібних нагород, то їхній загальний доробок за період 1996–2024 рр. становить 41 медаль. Максимальну кількість «срібла» було здобуто у Сіднеї-2000 (10 нагород), тоді як мінімальну – в Атланті-1996 (2 нагороди).

Зимовий олімпійський цикл 2022–2026 рр. виявився складнішим для національної збірної: у Пекіні-2022 було вибороно 1 срібну медаль (фрістайл), а за підсумками Ігор у Мілані-Кортіні-2026 українські спортсмени залишилися без нагород.

Висновки. Аналіз результативності збірної України (1952–2026 рр.) виявив стабільно високий потенціал національної школи в радянський період (57% призерів) та нерівномірну динаміку в часи незалежності – від піку в Атланті-1996 (9 золотих) до спаду в Токіо-2020 та складного зимового циклу 2022–2026 рр. Позитивна динаміка в Парижі-2024 (3 золота) свідчить про життєздатність системи підготовки навіть в умовах сучасних геополітичних викликів.

Література: 1. Павленко Ю. Історико-статистичний аналіз участі українських спортсменів в Олімпійських іграх 1952-1992 рр. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2017. № 1. С. 31-35.